

Ravijnspel

“Meester, ik heb vannacht van het ravijnspel gedroomd!”

Er zijn veel manieren om kinderen te leren samenwerken. Ik noem er een paar: uiteraard de diverse balspelen, teamsporten, tikspelen, acrogym en ... survivalactiviteiten. Want dat is ravijnspel: een survival in de gymnastiekzaal. Door: Ralph Fredriksz

Maak drie groepen en geef de kinderen als opdracht mee om van de ene kant van de zaal naar de andere kant te gaan, waarbij twee ravijnen overwonnen moeten worden. Elke groep krijgt materialen mee, waarvan aanvankelijk niemand weet waarvoor ze dienen. Bovendien wordt in de loop van het spel een leerling ziek, die door de hele groep over het ravijn gebracht moet worden. Raakt iemand of iets de grond aan, dan moet het hele groepje opnieuw beginnen. Een enerverend spel, waarbij het samenwerken voorop staat.

In hoge mate wordt er een beroep gedaan op het (leren) samenwerken. De kinderen worden geconfronteerd met een zeer uitdagend bewegingsprobleem, dat ze niet alleen kunnen oplossen. Er moet geluisterd worden naar de ander. Er moet rekening worden gehouden met de ander. De praktische handelingsintelligentie komt om de hoek kijken. Kortom: allemaal waardevolle zaken, die aan bod komen in een les ravijnspel.

Welke materialen worden er gebruikt?

Ik ga uit van een standaard gymnastiekzaal, waarbij de touwen hangen op ongeveer een kwart van de zaal. Daar is het eerste ravijn: er moet gezwaaid worden van de ene bank naar de andere. Dus het eerste ravijn bestaat uit twee aaneengesloten banken, twaalf touwen (waarvan er maar drie gebruikt worden, de overige touwen bij elkaar knopen) en weer twee banken aan de overkant.

Het tweede ravijn bestaat uit twee banken aan de ene kant en een lange mat, die is uitgerold achter de servicelijn van het volleybalveld, aan de andere kant. De lengte van een ladder is bepalend voor de afstand tussen de bank en de lange mat. Later kom ik hierop terug.

Bij het eerste ravijn liggen de materialen, die elk groepje dient mee te nemen.

Elk groepje krijgt mee:

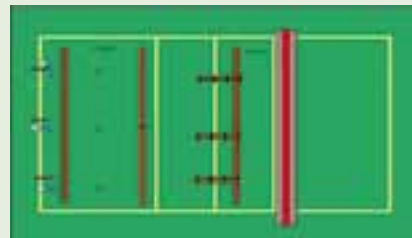
- een gymnastiekstok
- twee springtouwjes
- een basketbal of kleine medicinbal.

Bij het tweede ravijn liggen voor elk groepje de volgende materialen klaar:

- een ladder
- een kleine mat.

Spelidee

Drie groepen starten aan de kopse kant van de gymzaal bij het eerste ravijn. Afgesproken dient te worden wie de materialen meeneemt. Vervolgens moet elke groep het touw te pakken zien te krijgen, dat boven het ravijn hangt. Uiteraard mag niemand in het ravijn stappen. Als een groep erin geslaagd is het touw te pakken, dan kan de hele groep naar de overkant zwaaien. Maar: als iemand of iets in het ravijn valt (= de grond aanraakt) moet de hele groep weer opnieuw beginnen. Is een groep erin geslaagd het eerste ravijn te overwinnen, dan wordt er gelopen naar het tweede ravijn: twee aaneengesloten banken en een lange mat.

Met een ladder moet er een brug gemaakt worden over het tweede ravijn. Zodra de brug gemaakt is, wordt iemand van het groepje ziek. Hij of zij moet op het matje liggen en al

liggende op de ladder moet de patiënt vervoerd worden over het ravijn naar de overkant. Maar je raadt het al: als iemand of iets in het ravijn valt, moet het hele groepje weer bij het eerste ravijn opnieuw beginnen.

Een groep heeft een punt, als iedereen over het tweede ravijn is gekomen. Dus: alle kinderen van het groepje met de stok, de touwtjes, de bal en het matje. Bovendien moet de ladder ook nog eens meegenomen worden. Als een groep een punt heeft behaald, mogen ze proberen een tweede punt te halen. Uiteindelijk is de groep, die de meeste punten behaald heeft winnaar.

Ravijnspel: de praktijk

Al tijdens de uitleg van dit spel zie je, dat de kinderen popelen om te beginnen. Na eventuele vragen beantwoord te hebben, worden de groepen gemaakt. Het gebruik van partijlinten is aan te bevelen.

Meteen zie je, dat de kinderen met de stok proberen het touw te pakken. Natuurlijk lukt dit niet, aangezien de afstand te groot is. Een enkeling vraagt, of de bal gegooid mag worden. Domme vraag: als de bal in het ravijn valt, moet de hele groep weer opnieuw aan de slag. Vervolgens gaan de kinderen met de touwtjes proberen het felbegeerde touw naar zich toe te halen. Ook dit gaat moeilijk, want de afstand is te groot. En nu komt het: er zijn nogal wat slimme kinderen bij, die het touwtje vastmaken aan de stok. Op deze wijze pakken ze de stok beet en zwiepen het touwtje om het klimtouw en halen deze zo naar zich toe. De oplossing! Andere groepen zien dit en gaan dit ook proberen. Op dit moment kan de lesgever de groep even laten zitten en wijzen op het gevaar wanneer er kinderen te dicht bij diegene gaat staan, die het touw probeert te pakken. Afstand bewaren dus, anders krijg je de stok of het zwiepende touw tegen je aan.

Als een groep erin geslaagd is het touw te bemachtigen, kan de hele groep over het ravijn naar de overkant zwaaien. Maar: als iemand of iets het ravijn aanraakt.....opnieuw beginnen!

Het tweede ravijn is een ander verhaal. Het is veel moeilijker dan het eerste. Meestal is het de leider van het groepje, die wel eventjes wil laten zien hoe het moet. Ladder schuin tegen de bank en schuiven maar! Maar deze poging is gedoemd om te mislukken. De lange mat ligt te ver en de ladder komt in het ravijn terecht. Weer opnieuw beginnen.

Als alle drie de groepen bij het tweede ravijn zijn aangekomen, kan de lesgever een tip geven. Vertel aan de kinderen, dat ze de touwtjes moeten gebruiken. Ook die hebben ze nodig bij dit ravijn. Meteen zie je, dat de kinderen de touwtjes vastmaken aan de ladder en deze, al schuivende over de bank, over het ravijn proberen te leggen. De kinderen die in de letterlijke zins des woord de touwtjes in handen hebben, proberen te voorkomen dat de ladder het ravijn in valt. Dit doen ze door de ladder omhoog te trekken. Echter: de touwtjes zijn te kort. Van de twee springtouwjes moet één lang touw gemaakt worden, dat aan het eind van de ladder vastgemaakt dient te worden. Op deze wijze kunnen de kinderen de ladder over het ravijn neerleggen. Als dit gelukt is, dan hoor je maar al te vaak een enorm gejuich! Maar ze zijn er nog niet...

De ladder over het ravijn krijgen.....spannend!

Vanaf dit moment wordt iemand ziek. Het matje wordt op de ladder gelegd, de zieke erop en de kinderen gaan enthousiast de mat over de ladder schuiven. Hierbij hebben ze niet in de gaten, dat de ladder ook gaat verschuiven en met een luide klap in het ravijn terecht komt. Opnieuw beginnen! Wat is de oplossing? Eerst moet er iemand naar de overkant om het touw los te maken. Dat zit toch maar in de weg. Dan houdt die persoon al knielende de ladder tegen, terwijl een kind op de ladder de mat gaat trekken en de anderen de mat gaan schuiven. Is de mat aan het eind van de ladder gekomen, dan mag de zieke er af. De kinderen weten maar al te goed dat ze er bijna zijn en stuiven over de ladder. Wijs ze er op dat ze rustig moeten blijven, want een fout is zo gemaakt. De ladder meenemen is voor velen een fluitje van een cent. Het touwtje vastmaken aan de ladder en deze net een ophaalbrug omhoog trekken. Als dit gelukt is, is de klus geklaard! De groep heeft een punt gehaald en mag proberen een tweede punt te halen.

Over het tweede ravijn

Aandachtspunten

Wees zuinig met het geven van aanwijzingen. Laat de kinderen eerst zelf even uitproberen. Na verloop van tijd én op cruciale momenten komt de lesgever met tips, suggesties en aanwijzingen. Zo kan je in een laat stadium de kinderen erop wijzen, dat als de mat wordt omgedraaid, dus met de bovenkant op de ladder, deze veel makkelijker over de ladder glijdt.

Wellicht een overbodige opmerking: differentiëren is een noodzaak! Het ravijnspeel zoals boven omschreven is natuurlijk veel te moeilijk voor groep 3. Bij groep 3 zou het eerste kind van de groep het touw mogen pakken, hoeven ze geen spullen mee te nemen, ligt de ladder al klaar en wordt er niemand ziek. Zo kan bij groep 8 het tweede ravijn uiterst moeilijk worden, wanneer de ladder een paar centimeters op de bank en een paar centimeters op de lange mat komt te liggen. Voor elke groep geldt: succesbeleving is essentieel. De bewegingssituatie moet niet te moeilijk zijn, maar ook niet te makkelijk. Ik wil dan ook eindigen met een variatie op de reclameslogan van een bekende instantie in Nederland: leuker kunnen we het niet maken, wel moeilijker!

Ralph Fredriksz is leraar lichamelijke opvoeding van diverse scholen voor primair onderwijs bij de gemeente Westland ('s-Gravenzande).

Foto's: Ralph Fredriksz

Correspondentie: rmfredriksz@casema.nl